

STEAM TA'LIMINING NAZARIY ASOSLARI

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti

Xurramova Mohidil Baxtiyorovna (O'qituvchi)

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti

Davlataliyeva Yasmina (Talaba)

Annotatsiya:

Mazkurda STEAM ta'limining nazariy asoslari, uning shakllanish jarayonlari va pedagogik maqolalari tahlil qilingan. STEAMning integrativ xususiyatlari, ta'lim jarayonida qo'llanilgan zamonaviy metodlar hamda uning shaxsiy rivojlanishiga ta'siri yoritilgan. Ushbu ta'lim modelining innovatsion faoliyati va amaliy ahamiyati haqida fikr yuritilgan.

Kalit so'zlar: STEAM, STEM, integratsiya, ta'lim nazariyasi, kreativ fikrlash, innovatsion pedagogika, fanlararo yaratish, kompetensiya.

Kirish.

Zamonaviy ta'lim tizimi jadal rivojlanib texnologik taraqqiyot bilan hamnafas holda yangilanib harakat. An'anaviy o'qitish usullarining o'zi bugungi kunga to'liq javob bera olmayapti. Shu tufayli ta'lim jarayoniga yangi yorug'lik, soat, integratsiyalashgan va amaliy yo'naltirilgan usullarni joriy etish zaruriyati keladi.

STEAM ta'limi ana shunday zamonaviy texnologiyalardan biri bo'lib, u turli fanlarni yagona tizimda uyg'unlashtirish orqali bilimlarni kompleks o'zlashtirishni ta'minlaydi. Ushqaruv nazariy asoslarini o'rganish esa uni samarali joriy etish uchun muhim ilmiy asos yaratadi.

Asosiy qism

STEAM ta'lining kelib chiqishi va rivojlanishi

STEAM ta'limiga STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics) paydo bo'lgan. unga "Art" (san'at) komponentining qo'shilishi yanada kengroq va mukammal

model shakllangan. Bu esa texnik bilimlarni emas, balki estetik did va ijodkorlikni ham saqlab qoldi.

STEAM zamonaviy zamonaviy pedagogikaning nazariy yo'nalishlariga tayanadi:

- konstruktivizm;
- faoliyatga asoslangan ta'lim;
- kompetensiyaviy yondashuv;
- integratsiyalashgan o'qitish nazariyasi.

STEAM ta'limining va harakatlari.

STEAM ta'limining xulosasi — turli fanlar o'ziga xos chegaralarni yo'qotish va ulardan yagona muammo yoki undan iborat. Bu holat bilan ajralib turadi:

1. Fanlararo integratsiya

Bilimlar alohida fanlar sifatida emas, balki o'zaro bog'liq holda o'zlashtiriladi.

2. Amaliy yo' tajribasiganlik

Nazariy bilimlar amaliy faoliyati bilan mustahkamlanadi.

3. Muammoli o'qitish Talabalar yoki o'quvchilar oldiga real hayotiy muammolar qo'yiladi.

4. Kreativlik va innovatsiya

Yangi g'oyalar ishlab chiqish va nostandart fikrlash rag'batlantiriladi.

STEAM ta'limining nazariy ishlari.

STEAM ta'limi bir qator muhim pedagogik natijalarga asoslanadi:

1. Tizimlilik amaliyoti

2. Bilimlar o'zaro bog'liq tizim sifatida o'rgatiladi.

2. Faollik yuzagai

O'quvchi yoki bola ta'lim jarayonining faol ishtirokchisiga aylanadi.

3. Individuallashtirish jarayonlari

Har bir o'ning ishlash va malakalarini oshirish.

4. Integratsiya amaliyoti

Turli fanlar o'zaro uyg'unlashtiriladi.

5. Nativiylik natijasi

Ta'lim jarayoni aniq natijaga yo'ja olinadi.

STEAM va zamonaviy pedagogika

STEAM zamonaviy zamonaviy pedagogik nazariyalar bilan chambachas bog'liq. boshqa:

- **Konstruktivizm nazariyasi** ga ko'ra, bilim inson tomonidan mustaqil ravishda shakllantiriladi. STEAMda bu jarayon tajriba va amalga oshirish orqali amalga oshiriladi.

- **Faoliyatga jismoniy** da o'quvchi orqali harakat bilim oladi.

- **Kompetensiyaviy ishlab chiqarish** esa bilimni amaliyotda qo'llashga yo'qotilgan.

STEAM ta'limining olish

STEAM talimining nazariy asoslarini amaliyotga tatbiq etishni yaxshilashni beradi:

- tanqidiy fikrlash rivojlanadi;
- shaxsiy hal qilish ko'nikmasi shakllanadi;
- ijodkorlik va innovatsion tafakkur rivojlanadi;
- jamoada ishlash madaniyati oshadi;
- o'quvchilarning bilimga harakati ortadi.

Xulosa.

Xulosa qilib aytganda, STEAM ta'limining nazariy asoslari zamonaviy pedagogika rivojlanishining muhim yo'nalishlaridan biridir. Ushqaruvchi an'anaviy ta'lim tizimidan farqli ravishdagi bilimlarni alohida emas, balki o'rganishni ta'minlashda. jismoniy o'quvchilarda yaxlit dunyoqarash shakllanadi va ular real hayotiy sharoitda bilimlarini qo'lay olishiga ega bo'ladi.

STEAM ta'limiga moddiy bilim yordam, balki shaxsning har tomonlama rivojlanishiga xizmat qiladi. unga, kreativ fikrlash qilish, natijani tahlil qilish mustaqil qaror qabul qilish kabi ko', foydalanishni boshqarishda uning o'rni beqiyosdir. Bu esa zamonaviy jamiyatda insonbardosh, innovatsion kadrlarni ishlab chiqarish uchun mustahkam zamin fikr.

Bundan tashqari, STEAM ta'limining nazariy asoslarini chuqur o'rganish uni amaliyotga samarali ishlab chiqariladi. Pedagoglar ishlab chiqarishning yaratishni anglab yetgan holda ta'lim jarayonini yanada samarali tashkil qilishlari mumkin. Shu bois, TEAM ta'limini rivojlantirish, uni ilmiy ilmiy asoslash va keng tatbiq etish hozirgi kunning samaradorligidan biri sifatida namoyon bo'lmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar.

1. Yakman G. STEAM ta'limi: Integrativ ta'lim modelini yaratishga umumiy nuqtai nazar. – 2008.
2. Bybee RW STEM ta'limi uchun asos: qiyinchiliklar va imkoniyatlar. – 2013.
3. Resnick M. Hayot davomida bolalar bog'chasi. – MIT nashriyoti, 2017.
4. O'zbekiston Respublikasi ta'lim sohasiga oid normativ hujjatlar.
5. Zamonaviy pedagogik texnologiya. – Toshkent, 2021 yil.
6. Fanlararo integratsiya asoslari bo'yicha ilmiy maqolalar to'plami.